

รายการอ้างอิง

ภาษาไทย

กมล ทองธรรมชาติ. การเมืองและประชาธิปไตยของไทย. กรุงเทพมหานคร: บรรณกิจเทรคดิง, 2519.

กมล สมวิเชียร. ประชาธิปไตยกับสังคมไทย. กรุงเทพมหานคร: ไทยวัฒนาพานิช, 2516.

_____. “ประชาธิปไตยในจิตใจ” ในอนุสรณ์การพระราชทานเพลิงศพนายจิระ บุญมาก วีรชนเพื่อประชาธิปไตย เมื่อ 14 ตุลาคม 2516. กรุงเทพมหานคร: อมรการพิมพ์, 2517.

คณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, สำนักงาน, สำนักนายกรัฐมนตรี. แผนการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2535. กรุงเทพมหานคร: อัมรินทร์พรินต์ติ้งกรุ๊ป, 2535.

คึกฤทธิ์ ปราโมช, ม.ร.ว. “บทบาทของครูในสังคมไทย” วารสารชงโคบาน. 1 (กันยายน 2517): 10.

โคทม อาริยา. “การศึกษาเพื่อสันติภาพ สิทธิมนุษยชน และประชาธิปไตย” คำบรรยายเกี่ยวกับแนวคิดและทฤษฎีในการพัฒนาคุณธรรม จริยธรรมที่เน้นความมีวินัยและความเป็นประชาธิปไตย. กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ, 2538.

จรูญ สุภาพ. ลัทธิการเมืองและเศรษฐกิจเปรียบเทียบ. กรุงเทพมหานคร: ไทยวัฒนาพานิช, 2534.

_____. สารานุกรมรัฐศาสตร์. กรุงเทพมหานคร: ไทยวัฒนาพานิช, 2535.

จิรวรรณ สร้อยน้ำ. มโนทัศน์การมีส่วนร่วมทางการเมืองของนักเรียนอาชีวศึกษา. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2518.

จุมพล หนิมพานิช. เอกสารการสอนชุดวิชา พื้นฐานทางสังคมและวัฒนธรรมของการเมืองไทย. สาขาวิชารัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาราช, 2531.

ชม ภูมิภาค. เอกสารการสอนชุดวิชา พื้นฐานทางสังคมและวัฒนธรรมของการเมืองไทย. สาขาวิชารัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาราช, 2531.

ชรินทร์ สันประเสริฐ. “ประชาธิปไตย” รวมบทความวิชาการรัฐศาสตร์. สาขาวิชารัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาราช, 2537.

ชัยอนันต์ สมุทวณิช. ประชาธิปไตย สังคมนิยม คอมมิวนิสต์กับการเมืองไทย.

กรุงเทพมหานคร: บรรณกิจ, 2523.

_____ . วิชาลัทธิการเมือง. กรุงเทพมหานคร: อักษรเจริญทัศน์, 2519.

_____ . อุดมการณ์ทางการเมือง. กรุงเทพมหานคร: เคล็ดไทย, 2517.

ชาติชาย ณ เชียงใหม่. เอกสารการสอนชุดวิชา พื้นฐานทางสังคมและวัฒนธรรมของการเมืองไทย. สาขาวิชารัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช, 2531.

เขาวรัตน์ ศันสยะวิชัย. “ประชาธิปไตย” สารพัฒนาหลักสูตร. 14 (เมษายน 2525): 65-66.

ณรงค์ สิ้นสวัสดิ์. จิตวิทยาการเมือง. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2522.

ดวงกมล วานิช. ความคิดเห็นของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นในโรงเรียนสาธิตต่อการสอนวิชาหน้าที่พลเมือง. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบัณฑิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2516.

ทินพันธุ์ นาคะตะ. “ประชาธิปไตย: ความหมาย ปัจจัยเอื้ออำนวยและการสร้างจิตใจ” วารสารธรรมศาสตร์. 3 (กุมภาพันธ์ 2517): 8-21.

ทศนา แคมมณี. ช่วยครูฝึกประชาธิปไตยให้แก่เด็ก. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2536.

ธานีินทร์ กรัยวิเชียร. ระบอบประชาธิปไตย. กรุงเทพมหานคร: อรุณลาดพร้าว, 2520.

ธีรยุทธ บุญมี. สังคมเข้มแข็ง. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์มิ่งมิตร, 2536.

นพพงษ์ บุญจิตราดุลย์. หลักบริหารการศึกษา. กรุงเทพมหานคร: ศูนย์การพิมพ์กรุงเทพ, 2529.

นาวิ รังสิวารักษ์. “บุคลิกภาพแบบประชาธิปไตย” วิทยาจารย์. 82, 3 (มีนาคม 2527): 63-65.

บรรพต วีระสัย. ลัทธิการเมือง. กรุงเทพมหานคร: ไทยวัฒนาพานิช, 2523.

บัญญัติ สมชอบ. แนวคิดของครูสังคมศึกษาในการเสริมสร้างคุณลักษณะประชาธิปไตยแก่นักเรียนชั้นมัธยมศึกษา จังหวัดยโสธร. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบัณฑิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2532.

บุญมาลี ผู้หิรัญมณี. การเปรียบเทียบค่านิยมประชาธิปไตยของนักเรียนในระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย ในโรงเรียนต่างสังกัด. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบัณฑิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2536.

ปวิณ ชานีประศาสน์. ความสอดคล้องระหว่างหลักการประชาธิปไตยกับการประพฤติปฏิบัติที่เป็นประชาธิปไตย: ศึกษากรณีนิสิตบัณฑิตวิทยาลัย. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบัณฑิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2529.

- ประคอง วรรณสุด. สถิติเพื่อการวิจัยทางพฤติกรรมศาสตร์. (ฉบับปรับปรุงแก้ไข)
กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2538.
- _____ . สถิติเพื่อการวิจัยทางพฤติกรรมศาสตร์. (ฉบับปรับปรุงแก้ไข) กรุงเทพมหานคร:
บริษัทศูนย์หนังสือ ดร.สง่า จำกัด, 2528.
- ประณต นันทิยะกุล. การเสริมสร้างประชาธิปไตยในครอบครัว. สำนักงานส่งเสริมเอกลักษณ์
ของชาติ สำนักเลขาธิการนายกรัฐมนตรี, 2534.
- ประภารัตน์ สายวงศ์. ความคิดเห็นของครูสังคมศึกษาเกี่ยวกับปัญหาการจัดการเรียนการสอน
เพื่อพัฒนาประชาธิปไตยในโรงเรียนมัธยมศึกษา. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2531.
- ประวิทย์ อรรถวิเวก. มโนทัศน์เกี่ยวกับประชาธิปไตยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ใน
กรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2518.
- ปรีดี เกษมทรัพย์. ประชาธิปไตยกับชนชั้นกลาง. สมยศ เชื้อไทย, บรรณาธิการ.
กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์วิญญูชน, 2535.
- ปรียานุช ลากเจริญ. การเรียนการสอนวิชาหน้าที่พลเมืองในโรงเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย.
วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2517.
- แผนงาน, กอง, กรมสามัญศึกษา. รายชื่อโรงเรียนมัธยมศึกษาส่วนกลางประจำปีการศึกษา 2538.
กรุงเทพมหานคร: กรมสามัญศึกษา, 2538 (อัดสำเนา)
- พรศักดิ์ ผ่องแผ้ว. ข่าวสารการเมืองของคนไทย. กรุงเทพมหานคร: เจ้าพระยาการพิมพ์, 2526.
- พรศักดิ์ ผ่องแผ้ว และสายทิพย์ สุดดิพันธ์. การเมืองของเด็ก. กรุงเทพมหานคร: เจ้าพระยา
การพิมพ์, 2526.
- พระเทพเวที. การสร้างสรรค์ประชาธิปไตย. กรุงเทพมหานคร: มหาจุฬาลงกรณ์ราชวิทยาลัย,
2535.
- _____ . มองให้ลึก นึกให้ไกล: ข้อคิดจากเหตุการณ์เดือนพฤษภาคม 2535.
กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์เรือนแก้ว, 2536.
- พินิจ โชติวงษ์. ความสัมพันธ์ระหว่างเจตคติของนักศึกษาวิชาทหารในกรุงเทพมหานครต่อการ
เรียนวิชารักชาติในแดนกับมโนทัศน์ความเป็นพลเมืองดีในระบอบประชาธิปไตย.
วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2529.

- ภิญโญ คล้ายบวร. การเสริมสร้างค่านิยมทางการเมืองให้แก่นักเรียนตามการรับรู้ของอาจารย์และนักเรียนในโรงเรียนมัธยมศึกษา กรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2533.
- มารุต บุณนาค. “เส้นทางประชาธิปไตย” รวมบทความวิชาการรัฐศาสตร์. สาขาวิชารัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช, 2537.
- เมธา สดุดบรรทัด. ประชาธิปไตยและหน้าที่ของผู้แทนราษฎร. กรุงเทพมหานคร: เจริญวิทย์ การพิมพ์. 2517.
- รพีพรรณ เอกสุภาพันธุ์. การเรียนการสอนวิชาหน้าที่พลเมืองในระดับมัธยมศึกษาตอนต้นของโรงเรียนราษฎร์. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2518.
- รัตนารณีย์ มหาสารานนท์. มโนทัศน์เกี่ยวกับประชาธิปไตยของนักศึกษาประกาศนียบัตรวิชาการศึกษาชั้นสูงในกรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2519.
- ลลิตนทร กิจจาธิการกุล. ทศนคติทางการเมืองของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2522.
- ลาวัญย์ วิทยาอุทกภูมิกุล. เอกสารคำสอนวิชา 414728 การศึกษาเพื่อความเป็นพลเมืองดี. คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, ม.ป.ป.
- ลิขิต ชีรวะดิน. การเมืองการปกครองของไทย. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2539.
- _____. “ประชาธิปไตยครึ่งใบ” อรุณสวัสดิ์. 3, 35 (กุมภาพันธ์ 2534): 94.
- วรทัศน์ บุญโคตร. การจัดกิจกรรมนักเรียนที่ส่งเสริมลักษณะความเป็นพลเมืองดีในโรงเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น สังกัดกรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 6. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2527.
- วรรณวิมล หนิมพานิช. มโนทัศน์การมีส่วนร่วมทางการเมืองของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2517.
- วันนอร์ มะทา. กิจกรรมเสริมหลักสูตร ทฤษฎีและปฏิบัติ. กรุงเทพมหานคร: โอเดียนสโตร์, 2523.
- วันเพ็ญ พันธุ์รักษ์. ความสัมพันธ์ระหว่างทัศนคติของลูกเสือและเนตรนารีต่อการเรียนวิชาลูกเสือเนตรนารีกับมโนทัศน์ความเป็นพลเมืองดีในระบอบประชาธิปไตย. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2525.

- วาริ แสนสุข. มโนทัศน์ความเป็นพลเมืองดีในระบอบประชาธิปไตยของนักเรียนอาชีวศึกษา. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2521.
- วิชากร, กรม, กระทรวงศึกษาธิการ. คู่มือการจัดกิจกรรมตามระเบียบกระทรวงศึกษาธิการในหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้นและตอนปลาย. (ฉบับปรับปรุง พุทธศักราช 2533) กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว, 2535.
- วิชากร, กรม, กระทรวงศึกษาธิการ. หลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช 2521. (ฉบับปรับปรุง พ.ศ.2533) กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว, 2535.
- _____. หลักสูตรมัธยมศึกษาตอนปลาย พุทธศักราช 2524. (ฉบับปรับปรุง พ.ศ.2533) กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว, 2535.
- วิชิต ประสมปลื้ม. ความสำคัญทางการเมืองของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนราษฎร์ สอนศาสนาอิสลาม. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2518.
- วิเชียร เกตุสิงห์. หลักการสร้างและวิเคราะห์เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย. กรุงเทพมหานคร: ไทยวัฒนาพานิช, 2524.
- วิทยากร เชียงกุล. “60 ปีประชาธิปไตยแบบขุนนาง” สังคมศาสตร์ปริทัศน์. 16, 1 (กรกฎาคม-ธันวาคม 2535): 48-51.
- วิสุทธิ โพธิ์แท่น. แนวความคิดและตัวแบบประเทศประชาธิปไตยในอุดมคติ. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2524.
- _____. “ประชาธิปไตย” ผ่านศึกสาร. 26, 1-2 (มกราคม-กันยายน 2526): 29-43.
- _____. อะไรนะ...ประชาธิปไตย?. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2538.
- วีรวรรณ พิบูลย์. ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับบทบาทในระบอบประชาธิปไตยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2518.
- วีระ บำรุงรักษ์. “แนวทางการพัฒนาประชาธิปไตยในสังคมไทย”. รัฐสาร. 35, 4 (ตุลาคม-ธันวาคม 2535): 50-53.
- สกนธ์ จันทร์ภักย์. ผลของการเรียนรู้ทางการเมืองในระบอบประชาธิปไตยของเยาวชน. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2528.

- สถิต จิตตะนาถิ. ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับประชาธิปไตยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ใน
จังหวัดอุบลราชธานี. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย,
2518.
- สถิตย์ นิยมญาติ. สังคมวิทยาการเมือง. กรุงเทพมหานคร: ไทยวัฒนาพานิช, 2524.
- สนิท สมัครการ. “บุคลิกภาพของนักประชาธิปไตย” ในอนุสรณ์การพระราชทานเพลิงศพ
นายจิระ บุญมาก วีรชนเพื่อประชาธิปไตย เมื่อ 14 ตุลาคม 2516. กรุงเทพมหานคร
: อมรรการพิมพ์, 2517.
- _____. เอกสารการสอนชุดวิชาพื้นฐานทางสังคมและวัฒนธรรมของการเมืองไทย.
สาขาวิชารัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช, 2531.
- สมบัติ ชำรงธัญวงศ์. การเมือง: แนวความคิดและการพัฒนา. กรุงเทพมหานคร: โครงการ
เอกสารและตำรา คณะรัฐประศาสนศาสตร์ สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์, 2538.
- _____. ทศนคติทางการเมืองของเยาวชนในเขตกรุงเทพมหานคร. กองนโยบายและแผนงาน
เยาวชน สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมและประสานงานเยาวชนแห่งชาติ, 2538.
- สมบัติ ศรีประเสริฐ. ความสัมพันธ์ระหว่างมโนทัศน์กับพฤติกรรมประชาธิปไตยของนักเรียนชั้น
มัธยมศึกษาตอนต้น. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย,
2524.
- สมบูรณ์ สุขสำราญ. “แนวความคิดในการพัฒนาวินัยและอุดมการณ์ประชาธิปไตยในเยาวชน”
การพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมที่เน้นความมีวินัยและความเป็นประชาธิปไตย.
กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ, 2538.
- _____. “อุดมการณ์ประชาธิปไตย” เสนาสนเทศ. 22, 11 (มีนาคม 2527): 14-23.
- สามัญศึกษา, กรม, กระทรวงศึกษาธิการ. คู่มือสร้างเสริมประชาธิปไตยในสถานศึกษา.
กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์การศาสนา, 2536.
- สายทิพย์ สุกดีพันธ์. การเรียนรู้ทางการเมืองของเยาวชนไทย: ศึกษาเฉพาะกรณี
กรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2524.
- สุขุม นวลสกุล. การเมืองและการปกครองไทย. คณะรัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง, 2524.
- สุโขทัยธรรมาธิราช, มหาวิทยาลัย. เอกสารการสอนชุดวิชา ระบบการเรียนการสอน.
กรุงเทพมหานคร: บริษัทสารมวลชน, 2523.
- สุจิต บุญบงการ. “หลักการปกครองในระบอบประชาธิปไตย” ใน การปกครองและการเมือง
ไทย. จรูญ สุภาพ, บรรณาธิการ. กรุงเทพมหานคร: ไทยวัฒนาพานิช, 2521.

สุจิต บุญบงการ และพรศักดิ์ ผ่องแผ้ว. พฤติกรรมการลงคะแนนเสียงเลือกตั้งของคนไทย.

กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2527.

สุภางค์ จันทวานิช. การจัดช่วงชั้นทางสังคม: เกียรติภูมิของอาชีพต่าง ๆ ในสังคมไทย.

โครงการหนังสือเล่ม สถาบันวิจัยสังคม จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2534.

อนันต์ อนันตกุล. “อะไรเกิดขึ้นกับการพัฒนาประชาธิปไตย ปัญหาอุปสรรค”.

รัฐสภาสาร. 41, 2 (กันยายน 2536): 3.

เอนก สิทธิประศาสน์. “แนวทางการพัฒนาประชาธิปไตยสำหรับอนาคต” เทศกาลิบาล. 88,

5 (พฤษภาคม 2536): 4-23.

อมร รักษาสัตย์. ประชาธิปไตยในมือมาร. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์ธรรมนิติ, 2535.

อรวรรณ พนาพันธ์. การจัดสถานักเรียนในโรงเรียนมัธยมศึกษา. วิทยานิพนธ์ปริญญา

มหาบัณฑิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2518.

อนันท์ กาญจนพันธ์. “การเปลี่ยนแปลงสังคมกับศักยภาพของชุมชนไทย” วิชาการสังคมไทย.

ฉลอง สุนทรวานิชย์, บรรณาธิการ. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์อัมรินทร์, 2538.

อุทุมพร (ทองอุไทย) จามรมาน. การทำวิจัยเชิงสำรวจ. คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย,

2537.

_____. การสู่มตัวอย่างทางการศึกษา. กรุงเทพมหานคร: ห้างหุ้นส่วนจำกัด

พินนี้พับบลิชชิง, 2537.

_____. แบบสอบถาม: การสร้างและการใช้. คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2530.

ภาษาอังกฤษ

Almond, Gabriel A. “Political Progress” in **Comparative Politics to day : A World View.**

Boston: Little Brown and Company, 1974.

Almond, Gabriel A. and Verba Sidney. **The Civic Culture: Political Attitude and**

Democracy in Five Nations. Boston: Little Brown and Company, 1965.

Coleman, James S. **Education and Political Development.** Princeton, New Jersey: Prince

University Press, 1968.

Coy, Voie. “A Comparison of the Attitude of Student Council Sponsor and Administrators

Toward Selected Aspects of Student Council”. **Dissertation Abstracts**

International. 33 (April 1972): 1314-A.

- Dawson, Richard E. and Prewitt, Kenneth. **Political Socialization**. Boston: Little Brown and Company, 1969.
- Dewey, John. **Dictionary of Education**. New York: Philosophical Library, 1959.
- Easton, David and Dennis, Jack. **Children in the Political System**. New York: McGraw Hill, 1969.
- Faunce, Roland C. "Extracurricular Activities" **Encyclopaedia of Education Research**. Edited by Chestor W. Horris. New York: The Macmillan, 1960.
- Friedman, Robert S. "Participation in Democracy and Democratic Socialization" **Dissertation Abstracts International**. 34 (May 1973): 4117-A.
- Gould, Julius and Kolh, William L. **A Dictionary of the Social Sciences**. New York: the Free Press of Glencoc, 1964.
- Guilbault, Robert Origine. "A Comparison of Student Activity Programmes in Three Types of Connecticut Middle Schools" **Dissertation Abstracts International**. 32 (July 1971): 305-A.
- Jamias, Camelo J. "Student Extra Curriculum Activities and Public Relation" **Student Problem in South East Asia University**. Bangkok:Prachandra Printy Press, 1969.
- Langton, Kenneth P. **Political Socialization**. London: Oxford University Press, 1969.
- Lewis, Gwen Sherlin. "Relationship between Teachers and Students Regeading the Fundamental Attitudes and Values of Democracy" **Dissertation Abstracts International**. 49 (May 1989) : 3251-A
- Miranda Wilfredo, irlandia. "Political Socialization in Puerto Rico: Developmental Study" **Dissertation Abstracts International**. 35 (May 1974): 538-A.
- Palmer, James Jasse. "A Study of the Trends in Contents and Methodology in the Teaching of Government in Secondary Schools in the United States, 1930-1980" **Dissertation abstracts International**. 46 (February 1986): 2182-A.
- Roberts, Geoffery K. **A dictionary of Political Analysis**. London: Hazell Walton and Viney, 1971.

- Sanstead, Wayne Godfrey. "A Study of the Political Attitudes of North Dakota High School Seniors" **Dissertation Abstracts International**. 36 (February 1974): 814-A.
- Shantz, Ellen Joy Schmink. "A Study of Attitude Toward Citizenship as Reported by Suburban High School Students" **Dissertation Abstracts International**. 35 (October 1973): 1499-A.
- Webster, Corol Cate. "Political Socialization in India" **Dissertation Abstracts International**. 35 (July 1974): 548-A.
- White, Cotte Jerome. "A Study of Democratic Sociopolitical Values among High School Students in an Urban Setting" **Dissertation Abstracts International**. 38 (October 1977): 2036-A.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก

รายนามผู้ทรงคุณวุฒิ

รายนามผู้ทรงคุณวุฒิ

1. รองศาสตราจารย์ ดร. พรศักดิ์ ผ่องแผ้ว คณะรัฐศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
2. รองศาสตราจารย์ ดร. สมบัติ ชำรงชัยวงศ์ คณะรัฐประศาสนศาสตร์ สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์ (นิด้า)
3. รองศาสตราจารย์ ดร. นาดยา ปิณฑนานนท์ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
4. อาจารย์กอบกุล ดิษฐรัมย์ หน่วยศึกษานิเทศก์ กรมสามัญศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ
5. อาจารย์กัมปนาท ทับทิมเล็ก หมวกกิจกรรม โรงเรียนสาขาน้ำผึ้ง กรุงเทพมหานคร

ภาคผนวก ข

หนังสือขอความร่วมมือในการวิจัย

ที่ ทม 0309/8093

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
ถนนพญาไท กรุงเทพฯ 10330

26 กรกฎาคม 2539

เรื่อง ขอความร่วมมือในการวิจัย

เรียน อธิบดีกรมสามัญศึกษา

สิ่งที่ส่งมาด้วย 1. รายชื่อโรงเรียน

2. โครงการเสนอวิทยานิพนธ์

เนื่องด้วย นายสมนึก มั่งน้อย นิสิตชั้นปริญญาโทบัณฑิต ภาควิชามัธยมศึกษา กำลังดำเนินการวิจัยเพื่อเสนอเป็นวิทยานิพนธ์เรื่อง “การรับรู้พฤติกรรมประชาธิปไตยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 กรุงเทพมหานคร” โดยมีผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. วลัย พานิช เป็นอาจารย์ที่ปรึกษา ในการนี้ นิสิตจำเป็นต้องเก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสำรวจการรับรู้พฤติกรรมประชาธิปไตยเชิงสถานการณ์แก่นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ของโรงเรียนในสังกัดกรมสามัญศึกษา กรุงเทพมหานคร จำนวน 8 โรงเรียน ตามเอกสารที่แนบมาพร้อมนี้

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์จากท่านได้โปรดพิจารณาอนุญาตให้ นายสมนึก มั่งน้อย ได้เก็บรวบรวมข้อมูลดังกล่าว เพื่อประโยชน์ทางวิชาการ และขอขอบคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร. สันติ ฤงสุวรรณ)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

งานมาตรฐานการศึกษา

โทร. 2183530

ที่ ศธ 0806/23528

กรมสามัญศึกษา

กระทรวงศึกษาธิการ กทม. 10300

15 สิงหาคม 2539

เรื่อง ขอความร่วมมือในการวิจัย
เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียน

ด้วยนายสมนึก มั่งน้อย นิสิตภาควิชามัธยมศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย กำลังดำเนินการวิจัยเพื่อเสนอเป็นวิทยานิพนธ์ เรื่อง “การรับรู้พฤติกรรมประชาธิปไตยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 กรุงเทพมหานคร” ในการนี้ ผู้วิจัยมีความประสงค์จะขอแจกแบบสอบถามแก่นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ของโรงเรียนนี้ เพื่อเป็นข้อมูลประกอบการวิจัย

กรมสามัญศึกษาได้พิจารณาแล้วเห็นว่า การวิจัยดังกล่าวจะเป็นประโยชน์ต่อการเรียนการสอนวิชาสังคมศึกษา ในโรงเรียนมัธยมศึกษา สมควรให้การสนับสนุน

จึงเรียนมาเพื่อพิจารณาให้ความอนุเคราะห์ ขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(นายธรรมบุญ วิสัยจร)

รองอธิบดี ปฏิบัติราชการแทน

อธิบดีกรมสามัญศึกษา

กองการมัธยมศึกษา

โทร. 2828466

โทรสาร 2824096

ภาคผนวก ค

รายชื่อโรงเรียนที่เป็นตัวอย่างประชากร

รายชื่อโรงเรียนที่เป็นตัวอย่างประชากร

1. โรงเรียนโยธินบูรณะ
2. โรงเรียนเตรียมอุดมศึกษา วิทยาโท
3. โรงเรียนสันติราษฎร์วิทยาลัย
4. โรงเรียนสาขาน้ำผึ้ง
5. โรงเรียนเทพศิลา
6. โรงเรียนมัธยมวัดคุศิตาราม
7. โรงเรียนรัตนโกสินทร์สมโภชบางขุนเทียน
8. โรงเรียนวัดนवलนรดิศ

ภาคผนวก ง

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

แบบสำรวจพฤติกรรมเพื่อการวิจัย
เรื่อง
การรับรู้พฤติกรรมประชาธิปไตย
ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 กรุงเทพมหานคร

คำชี้แจง

แบบสำรวจการรับรู้พฤติกรรมประชาธิปไตยเชิงสถานการณ์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 กรุงเทพมหานคร โดยแบ่งรายละเอียดออกเป็น 3 ตอน คือ

ตอนที่ 1 ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสำรวจการรับรู้พฤติกรรมประชาธิปไตยเชิงสถานการณ์

ตอนที่ 2 แบบสำรวจประสบการณ์การเข้าร่วมกิจกรรมส่งเสริมพฤติกรรมประชาธิปไตยในโรงเรียน

ตอนที่ 3 แบบสำรวจการรับรู้พฤติกรรมประชาธิปไตยเชิงสถานการณ์

ตอนที่ 1 ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสำรวจการรับรู้พฤติกรรมประชาธิปไตย
เชิงสถานการณ์

คำชี้แจง โปรดเขียนเครื่องหมาย / ลงในช่อง ( ) หน้าข้อความที่นักเรียนเลือกตอบตามความเป็นจริงเพียงข้อละ 1 ช่องเท่านั้น

1. เพศ

( ) 1. ชาย

( ) 2. หญิง

2. อายุ

( ) 1. 15 - 17 ปี

( ) 2. 18 ปีบริบูรณ์ขึ้นไป

3. แผนการเรียน

( ) 1. แผนการเรียนวิทยาศาสตร์

( ) 2. แผนการเรียนศิลป์

ตอนที่ 2 แบบสำรวจประสบการณ์การเข้าร่วมกิจกรรมส่งเสริมพฤติกรรมประชาธิปไตย
ในโรงเรียน (ตั้งแต่ ม.1 - ม.6)

คำชี้แจง 1. โปรดเขียนเครื่องหมาย / ลงในช่องว่างที่ตรงกับความเป็นจริงมากที่สุด เกี่ยวกับ
ประสบการณ์การเข้าร่วมกิจกรรมส่งเสริมพฤติกรรมประชาธิปไตยในโรงเรียน
2. นักเรียนสามารถเลือกตอบชื่อกิจกรรม-ชุมนุมที่เคยเข้าร่วมได้มากกว่า 1 กิจกรรม
ในช่อง ( ) แต่ในกิจกรรมหนึ่ง ๆ ที่เลือก นักเรียนสามารถระบุในช่องความถี่ใน
การเข้าร่วมกิจกรรมได้เพียง 1 ช่องเท่านั้น

ในช่องความถี่ในการเข้าร่วมกิจกรรม

สม่ำเสมอ หมายถึง การเข้าร่วมกิจกรรมประมาณร้อยละ 70 - 100 ของกิจกรรมที่จัดแต่ละชนิด

บางครั้ง หมายถึง การเข้าร่วมกิจกรรมประมาณร้อยละ 50 - 69 ของกิจกรรมที่จัดแต่ละชนิด

ไม่เคย หมายถึง การเข้าร่วมกิจกรรมประมาณร้อยละ 0 - 49 ของกิจกรรมที่จัดแต่ละชนิด

กิจกรรมที่ส่งเสริมพฤติกรรมประชาธิปไตยในโรงเรียนมัธยมศึกษา

กิจกรรม / ชุมนุมที่เคยเข้าร่วม	ความถี่ ในการเข้าร่วมกิจกรรม		
	สม่ำเสมอ	บางครั้ง	ไม่เคย
( ) 1. กิจกรรมการปกครองตนเองของนักเรียน เช่น สภานักเรียน คณะกรรมการห้องเรียน เป็นต้น			
( ) 2. กิจกรรมสหกรณ์			
( ) 3. กิจกรรมกีฬา			
( ) 4. กิจกรรมการจัดตั้งบริษัทจำลอง			
( ) 5. กิจกรรมอิสระ			
( ) 6. ชุมนุมเกี่ยวกับการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม			
( ) 7. ชุมนุมส่งเสริมวิชาการต่าง ๆ ในหลักสูตร เช่น ชุมนุมสังคม ศึกษา ชุมนุมวิทยาศาสตร์ เป็นต้น			
( ) 8. ชุมนุมกีฬา เช่น ชุมนุมฟุตบอล วอลเลย์บอล บาสเกตบอล เป็นต้น			
( ) 9. ชุมนุมเกี่ยวกับสื่อสารมวลชน เช่น ชุมนุมผู้สื่อข่าว เป็นต้น			
( ) 10. กิจกรรมลูกเสือ - เนตรนารี กิจกรรมยูวาทาชา กิจกรรมผู้บำเพ็ญประโยชน์			
( ) 11. กิจกรรมรักษาดินแดน			
( ) 12. กิจกรรมวันรัฐธรรมนูญ			
( ) 13. กิจกรรมพัฒนาโรงเรียน			
( ) 14. กิจกรรมการจัดป้านิเทศ นิทรรศการเกี่ยวกับประชาธิปไตย			
( ) 15. กิจกรรมอยู่ค่ายพักแรม			
( ) 16. กิจกรรมการตอบปัญหารัฐสภา			
( ) 17. กิจกรรมตู้แสดงความคิดเห็น			
( ) 18. กิจกรรมโต้วาทีญาติเกี่ยวกับประชาธิปไตย			
( ) 19. กิจกรรมการแข่งขันกีฬาระหว่างโรงเรียน			

กิจกรรม / ชุมชนที่เคยเข้าร่วม	ความถี่ ในการเข้าร่วมกิจกรรม		
	สม่ำเสมอ	บางครั้ง	ไม่เคย
( ) 20. กิจกรรมเวรประจำวันของห้องเรียน			
( ) 21. กิจกรรมการศึกษาดูงานนอกสถานที่ ได้แก่ รัฐสภา			
( ) 22. กิจกรรมการปราศรัยหาเสียงเพื่อเลือกตั้งตัวแทนนักเรียน			
( ) 23. กิจกรรมค่ายวิทยาศาสตร์			
( ) 24. กิจกรรมค่ายสิ่งแวดล้อม			
( ) 25. กิจกรรมการประกวดคำขวัญเรียงความเกี่ยวกับประชาธิปไตย			
( ) 26. กิจกรรมการบรรยายพิเศษจากวิทยากร ได้แก่ การทำงานเกี่ยวกับรัฐสภา สภาผู้แทนราษฎร			
( ) 27. กิจกรรมการอภิปรายปัญหาที่น่าสนใจเกี่ยวกับประชาธิปไตย ได้แก่ การเลือกตั้งอย่างไรจึงจะได้ผู้แทนราษฎรที่ดี			

ตอนที่ 3 แบบสำรวจการรับรู้พฤติกรรมประชาธิปไตยเชิงสถานการณ์ ของนักเรียน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 กรุงเทพมหานคร

คำชี้แจง

1. แบบสำรวจมีจำนวน 50 ข้อ
2. คำถามทุกข้อเป็นสถานการณ์ที่สมมติขึ้น โดยให้นักเรียนพิจารณาว่าถ้านักเรียนเป็นบุคคลในสถานการณ์นั้น ๆ จะตัดสินใจทำอะไร โดยคำตอบแต่ละข้อไม่มีคำตอบใดถูกหรือผิด และไม่มีผลใด ๆ ต่อผลการเรียนของนักเรียน
3. คำถามแต่ละข้อมีคำตอบให้เลือก 3 ตัวเลือก คือ ก ข และ ค โปรดทำเครื่องหมาย X ลงในช่องตัวอักษรในกระดาษคำตอบ
4. แต่ละข้อให้เลือกตอบเพียงคำตอบเดียว ถ้าต้องการเปลี่ยนคำตอบ เช่น เปลี่ยนจากข้อ ก เป็นข้อ ข ให้ทำดังนี้

ข้อ   ก   ข   ค

1.   ~~X~~   X

5. กรุณาอย่าทำเครื่องหมายใด ๆ ลงในแบบสำรวจนี้ (ตอนที่ 3)

แบบสำรวจการรับรู้พฤติกรรมประชาธิปไตยเชิงสถานการณ์

(จำนวน 50 ข้อ)

1. นักเรียนโรงเรียนบ้านน้ำใสได้มีข้อตกลงให้นักเรียนทุกคนเก็บภาชนะใส่อาหารไปไว้ยังโต๊ะที่เตรียมไว้ให้หลังจากที่รับประทานอาหารเสร็จเรียบร้อย วิวัฒน์เป็นนักเรียนเพิ่งย้ายมาใหม่ ซึ่งโรงเรียนเดิมไม่เคยมีข้อตกลงนี้ ถ้านักเรียนเป็นวิวัฒน์จะอย่างไร?
  - ก. ปฏิบัติตามข้อตกลงด้วยความเต็มใจ
  - ข. ปฏิบัติตามข้อตกลง แต่รู้สึกไม่ชอบ
  - ค. พยายามหาทางโต้แย้งให้ยกเลิกข้อตกลง
2. สุวโรชลิมสมุद्रายงานไว้ที่บ้านซึ่งอยู่ใกล้กับโรงเรียน แต่โรงเรียนได้มีระเบียบห้ามนักเรียนออกนอกบริเวณโรงเรียนก่อนได้รับอนุญาตจากครูเวรประจำวัน ถ้านักเรียนเป็นสุวโรชควรทำอย่างไร?
  - ก. ขออนุญาตครูเวรประจำวันก่อนแล้วจึงไปเอาสมุดรายงาน
  - ข. ฝากเพื่อนมาบอกครูเวรประจำวัน แล้วออกไปเอาสมุดรายงาน
  - ค. ออกไปเอาสมุดรายงานโดยไม่บอกใคร เพราะบ้านอยู่ใกล้โรงเรียน
3. อาคมมีอาชีพเป็นภารโรงในโรงเรียนเล็ก ๆ แห่งหนึ่ง และได้ถูกเพื่อน ๆ ที่เรียนรุ่นเดียวกันดูถูกเหยียดหยามว่าเป็นอาชีพที่ไม่ค่อยมีเกียรติในสังคม ถ้านักเรียนเป็นอาคมจะรู้สึกอย่างไร?
  - ก. เฉย ๆ เพราะเป็นอาชีพที่เราภูมิใจและสุจริต
  - ข. เฉย ๆ แต่น้อยใจในความเป็นเพื่อน
  - ค. โกรธ แล้วคอยหาโอกาสโต้ตอบเพื่อน
4. จุรินทร์ได้รับการเลือกตั้งให้เป็นประธานคณะกรรมการนักเรียน โดยจะต้องเสียสละเวลา และมีงานพิเศษที่โรงเรียนมอบหมายให้รับผิดชอบมากขึ้น ทำให้ต้องกลับถึงบ้านค่ำในบางครั้ง ถ้านักเรียนเป็นจุรินทร์จะอย่างไร?
  - ก. ตั้งใจทำงานต่อไป เพราะได้รับความไว้วางใจจากนักเรียน
  - ข. ทำงานให้ลดน้อยลง โดยมอบหมายให้สมาชิกคนอื่นไปทำแทนบ้าง
  - ค. พยายามให้เหตุผลที่เหมาะสมกับอาจารย์ แล้วขอลาออกจากตำแหน่ง

5. กำนรขีมนหนังสือจากห้องสมุดของโรงเรียน แต่เมื่อถึงกำหนดเวลาดำส่ง กำนรไม่สามารถนำส่งตามกำหนดเวลาได้ เนื่องจากต้องติดตามบิดามารดาไปต่างจังหวัด ถ้านักเรียนเป็นกำนรจะทำอย่างไร?
  - ก. นำมาส่งก่อนกำหนดเมื่อทราบข่าวว่าบิดามารดาจะพาไปต่างจังหวัด
  - ข. โทรศัพทน์มาบอกเจ้าหน้าที่ห้องสมุดว่าไม่สามารถนำมาส่งได้ตามกำหนดเวลา เมื่อกลับมาแล้วจะนำมาส่งโดยเร็ว
  - ค. ปล่อยเลขตามเลข เพราะเป็นเหตุสุดวิสัยยอมเสียค่าปรับ
6. ในการสอบกลางภาควิชาสังคมศึกษา ครูสุตารัตน์ได้กำหนดเวลาในการสอบให้ 1 ชั่วโมง เนื่องจากเป็นข้อสอบอัตรนัย ทำให้ทักษิณทำข้อสอบไม่ทันเมื่อหมดเวลา ถ้านักเรียนเป็นทักษิณควรทำอย่างไร?
  - ก. ส่งข้อสอบ
  - ข. เมื่อครุมาเตือนแล้วค่อยส่ง
  - ค. พยายามอ้อนวอนครุ เพื่อขอทำข้อสอบต่อ
7. ในขณะที่ครุคุมคายนำสั่งสอนวิชาคณิตศาสตร์อยู่ แต่บังเอิญมีผู้ปกครองของนักเรียนมาต้องการพบ โดยมีเรื่องด่วนที่ต้องการจะปรึกษาหารือ ครุคุมคายนจึงฝากการดูแลห้องเรียนไว้กับไพโรจน์ซึ่งเป็นหัวหน้าห้อง เมื่อครุกลับมาให้รายงานความเรียบร้อย แต่มีเพื่อนคนหนึ่งส่งเสียงดงรบกวน ถ้านักเรียนเป็นไพโรจน์จะทำอย่างไร?
  - ก. ดักเตือนเพื่อน แล้วรายงานครุไปตามสภาพความเป็นจริง
  - ข. ดักเตือนเพื่อน แล้วรายงานครุว่าเรียบร้อย
  - ค. ทำเป็นไม่ได้ยิน แล้วรายงานครุว่าเรียบร้อย
8. ชานีได้รับการเลือกให้เป็นหัวหน้าลุ่มในการทำงาน โดยได้มีการแบ่งหน้าที่ให้สมาชิกในกลุ่มรับผิดชอบ ในขณะที่ทำงานลุ่มถ้านักเรียนเป็นชานีควรทำอย่างไร?
  - ก. ติดตาม ดูแล ประสานงานการทำงานลุ่มเป็นระยะ
  - ข. ติดตาม ดูแล เมื่อเกิดปัญหาภายในลุ่ม
  - ค. ไม่ต้องติดตาม ดูแล เพราะจะทำให้สมาชิกในกลุ่มเสียสมาธิ
9. ครูลัดดาวัลย์เป็นครุฝ่ายปกครองโรงเรียนบ้านแม่่น้ำ นักเรียนทุกคนจะกลัวครูลัดดาวัลย์มาก เพราะครุดุ และคอยสอดส่องดูแลพฤติกรรมที่ไม่ถูกต้องและเหมาะสมของนักเรียนอยู่ตลอดเวลา ถ้านักเรียนอยู่โรงเรียนนี้จะทำอย่างไร?
  - ก. ยอมรับบทบาทของครุ เพราะครุต้องการให้ศิษย์เป็นคนดี
  - ข. จำเป็นต้องยอมรับบทบาทของครุ แม้จะไม่ชอบเลยก็ตาม
  - ค. ไม่ยอมรับบทบาทของครุ ถ้ามีโอกาสจะรวมลุ่มประท้วง

10. สมัครได้รับการเลือกตั้งให้เป็นหัวหน้าชั้นเรียน เพื่อเป็นตัวแทนของนักเรียนและคอยดูแลความเรียบร้อยภายในห้องเรียน วันหนึ่งสมัครได้คัดเตือนเนวินซึ่งส่งเสียงดังรบกวนผู้อื่น ถ้านักเรียนเป็นเนวินจะทำอย่างไร?
- ยอมรับคำคัดเตือนของสมัคร แล้วนำมาปรับปรุงแก้ไข
  - จำต้องยอมรับคำคัดเตือน แม้จะฝืนความรู้สึก
  - ไม่ยอมรับคำคัดเตือน เพราะเป็นนักเรียนเหมือนกัน
11. ทินวัฒน์ได้รับการเลือกให้เป็นผู้นำการอภิปรายกลุ่มในการจัดสัมมนาประกอบการเรียนการสอนวิชาสังคมศึกษา เมื่อเขาอภิปรายจบลง มีเพื่อน ๆ สมาชิกหลายคนได้ซักถามข้อซักถามและแสดงความคิดเห็น ถ้านักเรียนเป็นทินวัฒน์ควรทำอย่างไร?
- เปิดโอกาสให้ทุกคนได้ซักถามและแสดงความคิดเห็นอย่างเสรี
  - เปิดโอกาสให้สำหรับบางคนที่คิดว่าจะพูดได้ตรงประเด็น
  - ใช้สิทธิในการเป็นผู้นำปิดการอภิปราย
12. นักเรียนชั้น ม.6/1 ห้องครูปีวิภากำลังประชุมแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดงานวันขึ้นปีใหม่ ขณะที่ลลิตาซึ่งเป็นหัวหน้ากำลังสนทนากับเพื่อนสมาชิกในชั้น เย็นจิตต์ได้เสนอความเห็นบางอย่างขัดแย้งกับลลิตา ถ้านักเรียนเป็นลลิตาจะทำอย่างไร?
- รับฟังเหตุผลของเย็นจิตต์แล้วนำมาพิจารณา
  - รับฟังเหตุผลของเย็นจิตต์ แต่ก็ยังเชื่อว่าเหตุผลของตนดีกว่า
  - หาหนทางยุติการพูดแสดงความคิดเห็นของเย็นจิตต์
13. สุชาติเป็นนักเรียนที่พิการทางหูและเรียนไม่ค่อยเก่ง วันหนึ่งมีการประชุมสมาชิกในห้องเรียน ขณะที่ชาติชายซึ่งเป็นหัวหน้าชั้นกำลังสนทนากับเพื่อนอยู่ สุชาติได้ขอแสดงความคิดเห็น ถ้านักเรียนเป็นสมาชิกในห้องเรียนจะทำอย่างไร?
- ปล่อยให้สุชาติแสดงความคิดเห็นอย่างเสรี
  - เปิดโอกาสให้แสดงความคิดเห็นเป็นบางเรื่อง
  - พยายามหาหนทางไม่ให้พูดแสดงความคิดเห็น
14. ชัยวัฒน์เป็นนักกีฬาบอลเลย์บอลของโรงเรียน ซึ่งมีฝีมือดีกว่าเพื่อนร่วมทีมคนอื่น ๆ ทุกวัน เมื่อซ้อมเสร็จจะมีการสรุปหาข้อบกพร่องของทีมโดยให้ทุกคนแสดงความคิดเห็น เมื่อถึงเวลาชัยวัฒน์แสดงความคิดเห็น ถ้านักเรียนเป็นเพื่อนร่วมทีมจะทำอย่างไร?
- ยอมรับความเห็นของชัยวัฒน์
  - ยอมรับความเห็นในบางเรื่องที่เหมือนกับตน
  - ไม่ยอมรับความเห็นของชัยวัฒน์

15. ในการประชุมสมาชิกชุมนุมสิ่งแวดล้อมเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมสัปดาห์สิ่งแวดล้อมในโรงเรียน ได้มีผู้แสดงความคิดเห็นมากมายทั้งนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นและมัธยมศึกษาตอนปลาย เมื่อถึงเวลาที่นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นแสดงความคิดเห็น ในฐานะที่นักเรียนเป็นนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายควรทำอย่างไร?
- ฟังสมาชิกทุกคนแสดงความคิดเห็นด้วยความตั้งใจ
  - เลือกฟังเฉพาะสมาชิกที่มีแนวคิดตรงกับตนเองเท่านั้น
  - ไม่ฟังเพราะเป็นรุ่นน้อง ซึ่งยังมีประสบการณ์ไม่มาก
16. ในการแข่งขันบาสเกตบอลระหว่างทีมสีเหลืองกับทีมสีแดง ขณะพักครึ่งเวลา ทีมสีแดงเป็นฝ่ายนำทีมสีเหลืองอยู่ กฎหมายซึ่งเป็นหัวหน้าทีมสีเหลืองได้เสนอให้ลูกทีมเปลี่ยนแผนการเล่นใหม่ ในขณะที่ประธานสีก็เสนอให้เปลี่ยนแผนการเล่น ซึ่งแผนการเล่นของทั้งสองคนแตกต่างกัน ถ้านักเรียนเป็นหัวหน้าทีมจะปฏิบัติตนอย่างไร?
- ตั้งใจฟังแผนการเล่นของประธานสีแล้วนำมาปรับให้เข้ากับของตน
  - จำเป็นต้องตั้งใจฟัง เชื่อหรือไม่เป็นอีกเรื่องหนึ่ง
  - ไม่ฟังแผนการเล่นของประธานสี เพราะไม่ได้เป็นผู้เล่น
17. ครูทองกวาวกำลังสอนเรื่องปัญหาการซื้อสิทธิขายเสียงในการเลือกตั้งทุกระดับในสังคมไทย ศรธรรมมีความคิดเห็นไม่ตรงกับครูทองกวาว ถ้านักเรียนเป็นศรธรรมจะทำอย่างไร?
- แสดงความคิดเห็นของตนทันที
  - เก็บความคิดเห็นของตนไว้ แล้วคุยกับอาจารย์ภายหลัง
  - ไม่แสดงความคิดเห็นใด ๆ พุดไปก็ไม่มีประโยชน์
18. เมื่อเรียนจบชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 สุรัชช้อยากเรียนวิทยาศาสตร์ แต่บิดาอยากให้เป็นตำรวจ ซึ่งไม่เหมาะกับสุรัชช ถ้านักเรียนเป็นสุรัชชจะทำอย่างไร?
- สอบถามถึงเหตุผลของบิดาแล้วนำมาพิจารณา
  - สอบถามถึงเหตุผล แต่รู้สึกไม่พอใจ
  - เชื่อบิดา
19. ในการทำงานร่วมกัน มารุตมักจะไม่ฟังความคิดเห็นของอภิสิทธิ์ ซึ่งเป็นเด็กกว่าและมีประสบการณ์น้อยกว่า มารุตจะตัดสินใจดำเนินการเองในทุกเรื่อง ถ้านักเรียนเป็นมารุตควรทำอย่างไร?
- รับฟังความคิดเห็นของกันและกัน แล้วนำข้อเสนอที่ดีมาพัฒนางาน
  - เปลี่ยนให้อภิสิทธิ์ตัดสินใจบ้าง ถ้าถูกใจจึงสนับสนุน
  - ยืนยันความคิดเห็นของตนเพราะอาวุโสและมีประสบการณ์มากกว่า

20. เสนาะได้รับการเลือกตั้งให้เป็นประธานกรรมการในการจัดงานสัปดาห์ธรรมรงค์เพื่อพัฒนาประชาธิปไตย โดยเสนอต่อที่ประชุมว่าให้เชิญสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรมาเป็นประธานในพิธี แต่ที่ประชุมส่วนใหญ่ไม่เห็นด้วยเพราะไม่ใช่หน้าที่ของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ถ้านักเรียนเป็นเสนาะจะตัดสินใจอย่างไร?
- ล้มเลิกความคิดดังกล่าว แล้วทำตามมติของที่ประชุม
  - ตกลงทำตามมติของที่ประชุม แต่ยังรู้สึกไม่พอใจ
  - ยืนยันตามความคิดเดิมของตน เพราะสิ่งที่ตนเสนอนั้นดีแล้ว
21. โรงเรียนบ้านตลิ่งสูงได้จัดกิจกรรมวันพ่อแห่งชาติ ในตอนบ่ายของวันนั้น โรงเรียนได้เชิญชวนให้นักเรียนร่วมกิจกรรมพัฒนาโรงเรียน แต่สุนิดาได้นัดไปเที่ยวสวนสัตว์กับเพื่อนต่างโรงเรียนไว้ ถ้านักเรียนเป็นสุนิดาควรทำอย่างไร?
- ชวนเพื่อนมาร่วมกิจกรรมพัฒนาโรงเรียน แล้วค่อยไปเที่ยวสวนสัตว์วันอื่น
  - มาร่วมกิจกรรมพัฒนาโรงเรียนช่วงหนึ่ง แล้วไปเที่ยวสวนสัตว์กับเพื่อนช่วงหนึ่ง
  - ไปเที่ยวสวนสัตว์กับเพื่อน ขาดเราหนึ่งคนคงไม่เป็นไร
22. อุทัยเป็นคณะกรรมการนักเรียนของโรงเรียนแห่งหนึ่ง บ้านของเขายู่ต่างจังหวัด อุทัยตั้งใจว่าปิดเทอมนี้จะรีบกลับบ้านเพราะไม่ได้กลับไปเยี่ยมบ้านเสียนาน แต่ในช่วงปิดเทอมนี้โรงเรียนได้จัดงานปัจฉิมนิเทศ ครูจึงให้นักเรียนที่เป็นคณะกรรมการนักเรียนทุกคนมาช่วยงาน ถ้านักเรียนเป็นอุทัยจะทำอย่างไร?
- อยู่ช่วยงานจนเสร็จเรียบร้อย แล้วค่อยหาโอกาสกลับบ้านภายหลัง
  - ช่วยครูเตรียมงานให้เสร็จก่อน เมื่อปิดเทอมจึงขออนุญาตครูกลับบ้าน
  - กลับบ้านตามที่ตั้งใจไว้ แล้วมาบอกความจำเป็นให้ครูทราบภายหลัง
23. ในการประชุมคณะกรรมการบริหารงานของโรงเรียนเพื่อจัดงานครบรอบวันสถาปนาโรงเรียน บุญเอื้อซึ่งเป็นคณะกรรมการคนหนึ่งไม่เห็นด้วยกับการจัดงานครั้งนี้ เพราะโรงเรียนเพิ่งจัดงานครบรอบวันสถาปนาโรงเรียนเมื่อไม่กี่ปีมานี้เอง แต่มติของที่ประชุมส่วนใหญ่เห็นด้วยกับการจัดงานครั้งนี้ ถ้านักเรียนเป็นบุญเอื้อจะทำอย่างไร?
- เต็มใจช่วยงาน เพราะเป็นมติของเสียงส่วนใหญ่
  - ช่วยงานด้วยความไม่เต็มใจ เพราะเสียงส่วนใหญ่ไม่เป็นเอกฉันท์
  - ไม่ให้ความร่วมมือ เพราะเป็นสิ่งที่ไม่ควรทำ

24. ในการทำงานกลุ่มได้มีการแบ่งหน้าที่รับผิดชอบกัน ตอนเย็นของวันหนึ่งหลังเลิกเรียน สมาชิกได้นัดปรึกษาหารืองาน ๕ ชั่วโมงซึ่งเป็นสมาชิกของกลุ่มไม่สามารถมาร่วมได้ตลอด เพราะเป็นนักกีฬาของโรงเรียนต้องซ้อมตอนเย็น ถ้านักเรียนเป็นชั้วลาชั้วจะทำอย่างไร?
- รีบมาปรึกษาหารือกับเพื่อน โดยให้เพื่อนมอบหมายงานในส่วนที่ตนจะต้องรับผิดชอบ แล้วรีบไปซ้อมกีฬา
  - ซ้อมกีฬาไปช่วงหนึ่งเมื่อมีการหยุดพักจึงรีบวิ่งมาหาเพื่อน
  - ปล่อยให้เพื่อนทำเอง ในกลุ่ม เพราะตนเองมีความจำเป็น
25. โรงเรียนบ้านหนองหมาว้อได้มีการเลือกตั้งคณะกรรมการสภานักเรียนทุกปี บั้วสอนเป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่เพิ่งเข้ามาใหม่ ถ้านักเรียนเป็นบั้วสอนจะปฏิบัติตนอย่างไร?
- ไปใช้สิทธิ์เลือกตั้งคณะกรรมการสภานักเรียนด้วยความคิดของตนเอง
  - ไปใช้สิทธิ์เลือกตั้ง โดยเลือกตามรุ่นพี่ในโรงเรียน
  - ยังไม่แน่ใจว่าจะไปใช้สิทธิ์เลือกตั้ง
26. วัดบ้านนาคี่ซึ่งตั้งอยู่ใกล้กับโรงเรียนมัธยมศึกษาแห่งหนึ่ง เนื่องจากทางวัดจะจัดงานทอดกฐินประจำปี จึงขอความร่วมมือมายังครูและนักเรียนในโรงเรียนให้มาช่วยกันพัฒนาวัดในวันหยุด ถ้านักเรียนเป็นสมาชิกของโรงเรียนแห่งนั้นจะทำอย่างไร?
- ไปช่วยพัฒนาวัด เพราะเป็นการช่วยเหลือส่วนรวม
  - ไปช่วยพัฒนาวัด เพราะกลัวครูตำหนิ
  - ถ้ามีธุระสำคัญก็จะไม่ไปช่วยพัฒนาวัด เพราะมีคนอื่นไปช่วยเยอะแล้ว
27. เศรษฐาโรงเรียนสายและจะต้องรีบไปสอบวิชาคณิตศาสตร์ในช่วงโมงแรกให้ทัน แต่ห้องสอบอยู่บนอาคารตรงข้ามกับสนามหญ้าญี่ปุ่นเขียวขจีสวยงามที่เศรษฐายืนอยู่ และโรงเรียนก็ติดป้ายประกาศ “ห้ามเดินลัดสนาม” ถ้านักเรียนเป็นเศรษฐาควรทำอย่างไร?
- วิ่งอ้อมไปตามถนนเพื่อเข้าห้องสอบให้ทัน
  - วิ่งไปตามถนนถ้าไม่มีใครเห็นก็ลัดสนามไปเลย
  - วิ่งลัดสนามไปเลยครั้งเดียวคงไม่เป็นไร
28. อากรเป็นครูที่ปรึกษาชุมนุมอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม มีความตั้งใจที่จะพานักเรียนไปเข้าค่ายสิ่งแวดล้อมนอกสถานที่ เพื่อให้นักเรียนได้สัมผัสกับธรรมชาติและเกิดจิตสำนึกที่ดีต่อสิ่งแวดล้อม นำมาซึ่งการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม แต่ผู้บริหารโรงเรียนไม่สนับสนุนทำให้ต้องล้มเลิกโครงการ ถ้านักเรียนเป็นครูอากรจะทำอย่างไร?
- ตั้งใจทำงานด้านสิ่งแวดล้อมต่อไปเหมือนเดิม
  - ทำงานด้านสิ่งแวดล้อมต่อไป แต่ไม่ทุ่มเทเหมือนแต่ก่อน
  - ลาออกจากครูที่ปรึกษาชุมนุม

29. สุรเกียรติ์เดินผ่านก๊อกน้ำของโรงเรียน มองเห็นก๊อกน้ำถูกเปิดทิ้งไว้โดยไม่เกิดประโยชน์
 ถ้านักเรียนเป็นสุรเกียรติ์จะปฏิบัติอย่างไร?
- เดินไปปิดก๊อกน้ำ
  - เดินไปบอกภารโรงให้มาปิด
  - เดินผ่านเลยไป ทำเป็นมองไม่เห็น
30. ครูสุขวิชได้มอบหมายให้ณรงค์และเพื่อน ๆ ทำรายงานประกอบการเรียนการสอนวิชา
 สังคมศึกษา แต่หนังสือประกอบการศึกษาค้นคว้าในห้องสมุดมีจำนวนไม่เพียงพอสำหรับ
 ทุกคน ถ้านักเรียนเป็นณรงค์จะทำอย่างไร?
- ยืมหนังสือที่ต้องการแล้วนำมาแบ่งกันค้นคว้า
  - ยืมหนังสือที่สำคัญบางเล่มมาเก็บไว้ก่อน
  - ยืมหนังสือทุกเล่มที่ต้องการนำมาเก็บไว้คนเดียว
31. สมชายเรียนวิชาพลศึกษาซึ่งเป็นคาบเรียนก่อนพักกลางวัน หลังจากจบคาบเรียนสมชาย
 เปลี่ยนชุดพลศึกษาซักว่าผู้อื่นจึงมาทานข้าวที่หลังเพื่อน เมื่อมาถึงโรงอาหารเห็นเพื่อน
 กำลังเข้าคิวซื้ออาหารอยู่ ถ้านักเรียนเป็นสมชายจะทำอย่างไร?
- ไปต่อท้ายแถวเพราะใครมาก่อนควรได้ก่อน
  - ไปต่อท้ายแถวเพราะกลัวคนอื่นต่อว่า
  - ฝากเพื่อนสนิทซึ่งเข้าคิวอยู่ก่อนแล้วซื้ออาหารให้
32. อลงกรณ์เป็นหัวหน้าวงดนตรีมีบ้านอยู่ใกล้ ๆ กับบ้านของยุทธ ตอนเย็น ๆ ที่บ้านของ
 อลงกรณ์จะซ้อมดนตรีทุกวัน วันหนึ่งอลงกรณ์ซ้อมดนตรีเสียงดังมาก ยุทธจึงมาบอกให้
 อลงกรณ์เบาเสียงหน่อย ถ้านักเรียนเป็นอลงกรณ์จะทำอย่างไร?
- เบาเสียงลง เพราะเพื่อนบ้านเดือดร้อน
  - ยุติการซ้อมชั่วคราว แล้วเปลี่ยนช่วงเวลาซ้อมใหม่
  - เปิดเสียงดังตามเดิม เพราะซ้อมในบ้านของตน
33. นักเรียนชั้น ม.6/2 กำลังจัดป้ายนิเทศเพื่อประกวดในงานสัปดาห์ณรงค์เพื่อพัฒนา
 ประชาธิปไตยในโรงเรียน ปรีชาเป็นสมาชิกคนหนึ่งของห้องที่เคยเป็นตัวแทนของ
 โรงเรียนไปประกวดการจัดป้ายนิเทศชนะเลิศระดับเขตการศึกษามาแล้ว ถ้านักเรียน
 เป็นปรีชาจะปฏิบัติตนอย่างไร?
- เสนอความคิดเห็นแล้วฟังเสียงส่วนใหญ่ของสมาชิก
  - เสนอความคิดเห็นแล้วพยายามโน้มน้าวให้เพื่อนเห็นด้วยกับตน
  - รับผิดชอบในการจัดป้ายนิเทศครั้งนี้เพียงผู้เดียว

34. นาวิเป็นนักฟุตบอลที่มีความสามารถมากที่สุดคนหนึ่งของโรงเรียนบ้านทานตะวัน ในการแข่งขันฟุตบอลนัดชิงชนะเลิศของกรมพลศึกษา นาวิได้นำทีมชนะเลิศโดยเป็นผู้ทำประตูคนเดียว ทำให้นักข่าวมาสัมภาษณ์นาวิมากมาย ถ้านักเรียนเป็นนาวิจะให้สัมภาษณ์นักข่าวว่าอย่างไร?
- เป็นความสามารถของทุกคนที่ทำให้ทีมประสบความสำเร็จ
  - เป็นความสามารถของทุกคน โดยเฉพาะตนเองที่เล่นได้ดีกว่าคนอื่น ๆ
  - เป็นความสามารถของตนเอง ถ้าทีมขาดตนคงไม่ประสบความสำเร็จ
35. ไชยยศเป็นลูกของภารโรง ส่วนเอกภพเป็นลูกของอาจารย์ใหญ่ในโรงเรียนเดียวกัน วันหนึ่งทั้งสองได้พากันหนีโรงเรียนไปเที่ยวห้างสรรพสินค้า แต่ถูกครูเขาวรินทร์ซึ่งเป็นครูฝ่ายปกครองจับได้ ถ้านักเรียนเป็นครูเขาวรินทร์จะปฏิบัติอย่างไร?
- ทำโทษทั้งคู่ด้วยตนเองเหมือนกัน
  - ยกโทษให้ทั้งคู่ เพราะมีลูกอาจารย์ใหญ่ร่วมด้วย
  - ทำโทษไชยยศ ส่วนเอกภพให้อาจารย์ใหญ่ทำโทษ
36. วิทยากับจาดรณด์กำลังทะเลาะกันอยู่ โดยมีองอาจซึ่งเป็นเพื่อนสนิทกับวิทยาร่วมอยู่ในเหตุการณ์ด้วย ครูวีณาผ่านมาพบเข้าจึงเรียกทั้งสามคนไปสอบสวน ถ้านักเรียนเป็นองอาจจะทำอย่างไร?
- เล่าเหตุการณ์ทั้งหมดให้ครูวีณาฟังตามข้อเท็จจริง
  - ให้การเป็นกลางเพื่อไม่ให้ตนเองต้องเดือดร้อน
  - ให้การเข้าข้างวิทยาเพราะเป็นเพื่อนสนิท
37. สุเทพมีหน้าที่รับผิดชอบประจำวัน โดยจะต้องทำความสะอาดห้องเรียนในตอนเช้า แต่บังเอิญวันนั้นเพื่อนที่อยู่เวรวันเดียวกันยังไม่มา ทำให้สุเทพต้องทำเวรประจำวันคนเดียวและครูเวรก็ใกล้จะมาตรวจความเรียบร้อยแล้วพอดีสุธรรมเดินผ่านมา สุเทพจึงขอความช่วยเหลือจากสุธรรม ถ้านักเรียนเป็นสุธรรมจะทำอย่างไร?
- ช่วยสุเทพ เพราะเป็นเพื่อนร่วมห้องเดียวกัน
  - ช่วยสุเทพ เพราะถูกขอร้อง
  - ไม่ช่วยสุเทพ เพราะไม่ใช่เวรทำความสะอาดของตน
38. มนตรีทราบข่าวว่าภาคใต้ประสบอุทกภัยได้รับความเสียหาย โดยมีหน่วยงานต่าง ๆ ของภาครัฐและเอกชนได้ขอความช่วยเหลือจากประชาชน และมนตรีก็มีสิ่งของเหลือใช้ที่สามารถบริจาคได้ ถ้านักเรียนเป็นมนตรีควรทำอย่างไร?
- บริจาค เพราะการช่วยเหลือกันทำให้สังคมเป็นสุข
  - บริจาค เพราะทางภาครัฐและเอกชนขอความช่วยเหลือ
  - ไม่บริจาค เพราะกลัวสิ่งของจะไปไม่ถึงมือผู้รับ

39. สมาชิกชุมนุมอนุรักษ์วัฒนธรรมไทยมีมติจะไปทัศนศึกษานอกสถานที่ยังจังหวัดสุพรรณบุรี แต่จำลองซึ่งเป็นสมาชิกคนหนึ่งไม่เห็นด้วย เพราะอยากให้ไปจังหวัดสุโขทัย ถ้านักเรียนเป็นจำลองจะปฏิบัติอย่างไร?
- ยอมรับและปฏิบัติตามมติของสมาชิก
  - ยอมรับมติแต่พยายามโน้มน้าวให้มีการพิจารณาใหม่
  - พยายามชักชวนเพื่อนที่ไม่เห็นด้วยเหมือนกับตนไม่ให้ความร่วมมือ
40. นักเรียนห้อง ม. 6/3 มีมติให้สมาชิกมาจัดป้ายนิเทศเนื่องในวันแม่แห่งชาติในวันเสาร์และวันอาทิตย์ช่วงเช้า แต่พงษ์เทพไม่เห็นด้วย โดยเสนอให้จัดในวันธรรมดาหลังเลิกเรียน ถ้านักเรียนเป็นพงษ์เทพจะทำอย่างไร?
- เห็นด้วยกับมติและให้ความร่วมมือ
  - เห็นด้วยกับมติแต่พยายามหาทางโต้แย้ง
  - ไม่ให้ความร่วมมือ เพราะไม่ตรงกับความคิดของตน
41. เด็กชายขมื่นกับเด็กชายปูนเป็นนักเรียนห้องเดียวกันและชอบทะเลาะวิวาทกันเป็นประจำ สร้างความเดือดร้อนให้กับสมาชิกในห้องเรียน วันหนึ่งทั้งสองเกิดทะเลาะวิวาทกัน ถ้านักเรียนอยู่ในเหตุการณ์จะทำอย่างไร?
- พยายามใช้เหตุผลประนีประนอมทั้งสองฝ่ายเพื่อให้เลิกทะเลาะกัน
  - แยกทั้งสองออกจากกัน ถ้าไม่เชื่อจะแจ้งให้ครูทราบ
  - รีบหนีไปให้พ้นไม่ควรเข้าไปยุ่ง
42. บุญเอื้อเป็นประธานในการประชุมสมาชิกในห้องเรียนเกี่ยวกับเรื่องการจัดงานวันคริสต์มาส แต่ความเห็นของสมาชิกได้แยกออกเป็น 2 ฝ่าย คือ ฝ่ายหนึ่งเห็นด้วย และอีกฝ่ายหนึ่งไม่เห็นด้วย มีการโต้แย้งกันอย่างรุนแรง ถ้านักเรียนเป็นบุญเอื้อจะทำอย่างไร?
- ชี้แจงเหตุผลให้แต่ละฝ่ายปริกษาหารือกันเพื่อผลประโยชน์ของส่วนรวม
  - ใช้สิทธิการเป็นประธานปิดประชุมแล้วค่อยปริกษาหารือกันใหม่
  - ลาออกจากการเป็นประธานในการประชุม
43. มีนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 กลุ่มหนึ่งกำลังรวมกลุ่มประท้วง เนื่องจากสหกรณ์ร้านค้าของโรงเรียนขายของราคาแพงกว่าปกติ วัฒนาเดินผ่านมาพอดี เพื่อน ๆ จึงขอให้เข้าร่วมประท้วงด้วยกัน ถ้านักเรียนเป็นวัฒนาจะทำอย่างไร?
- สอบถามเพื่อนถึงเหตุผลและความจำเป็น
  - วางเฉย เพราะกลัวถูกไล่ออกจากโรงเรียน
  - เข้าร่วมประท้วงกับเพื่อนทันที

44. สนั่นได้นำโทรศัพท์มือถือใส่กระเป๋าไว้ในห้องเรียนตอนพักกลางวัน แต่แล้วโทรศัพท์มือถือ
นั้นได้หายไป มีเพื่อนคนสนิทบอกว่าเห็นวีระกรนั่งอยู่ในห้องเรียนตอนพักกลางวัน ถ้านักเรียนเป็นสนั่นจะทำอย่างไร?
- สอบถามเพื่อนหลาย ๆ คนรวมทั้งวีระกรด้วย
  - สอบถามเพื่อน ๆ แต่มั่นใจว่าวีระกรจะต้องเอาไปแน่
  - กล่าวโทษวีระกรทันที
45. เมื่อใกล้เวลาสอบเข้ามหาวิทยาลัย สมศรีจะไม่ค่อยมั่นใจตนเอง เนื่องจากมีผู้สมัครสอบ
แข่งขันจำนวนมาก ถ้านักเรียนเป็นสมศรีจะทำอย่างไร?
- พยายามศึกษาค้นคว้าให้มากขึ้น เพื่อทำให้เกิดความมั่นใจยิ่งขึ้น
  - พยายามศึกษาค้นคว้าและบนสิ่งศักดิ์สิทธิ์เพื่อให้เกิดความมั่นใจยิ่งขึ้น
  - เสาะแสวงหาสิ่งศักดิ์สิทธิ์ต่าง ๆ มาบูชาเพื่อให้ท่านช่วยให้สอบได้
46. อาทิตย์เล่าให้พินิจฟังว่า เมื่อการสอบปลายภาคเมื่อปีที่แล้วที่ตนได้คะแนนดี เพราะตนได้ไป
ไหว้จอมพลกษัตริย์โรงเรียน ในขณะที่ใกล้เวลาจะสอบแล้ว ถ้านักเรียนเป็นพินิจควรทำ
อย่างไร?
- ไม่เชื่อ เพราะคะแนนจะดีหรือไม่ดีขึ้นอยู่กับความสามารถมากกว่า
  - ไม่เชื่อ แต่ก็น่าจะลองทำดูอาจจะได้ผล
  - เชื่อ เพราะผลการสอบของอาทิตย์เป็นเครื่องยืนยัน
47. อำนวยกับไตรรงค์เป็นเพื่อนสนิทกัน วันหนึ่งอำนวยได้ไปมีเรื่องขัดแย้งกับอำนาจซึ่งเป็น
เพื่อนอีกคนหนึ่ง อำนวยจึงนำเรื่องส่วนตัวของอำนาจมาโน้มน้าวจิตใจให้ไตรรงค์และเพื่อน ๆ คน
อื่นฟัง ถ้านักเรียนเป็นไตรรงค์ควรทำอย่างไร?
- รับฟังแต่ยังไม่เชื่ออำนวย
  - รับฟังแต่ต้องรอความเห็นของเพื่อนคนอื่นก่อนว่าคิดอย่างไร
  - เชื่ออำนวย เพราะว่าเป็นเพื่อนสนิท
48. หมอดูทำนายว่าเมื่อเกิดสุริยุปราคา จะทำให้ดวงบ้านดวงเมืองตกอับ และเกิดเหตุการณ์ที่ไม่
คาดคิด นำความหายนะมาสู่บ้านเมืองและผู้คน นักเรียนมีความรู้สึกต่อเหตุการณ์นี้อย่างไร?
- ไม่เชื่อ เพราะเป็นปรากฏการณ์ธรรมชาติ
  - ไม่เชื่อ แต่ก็น่าจะรับฟังไว้
  - เชื่อ เพราะเป็นเรื่องที่เล่าสืบต่อกันมาแต่โบราณ

49. ในการประชุมคณะกรรมการโรงเรียนบ้านสอยดาว เฉลิมและถวิลซึ่งไม่ถูกกันมาก่อน แต่ทั้งสองก็เป็นกรรมการ ในขณะที่ถวิลกำลังพูดแสดงความเห็น ถ้านักเรียนเป็นเฉลิมควรทำอย่างไร?
- ก. ตั้งใจฟังความคิดเห็นของถวิล
  - ข. ตั้งใจฟังแต่ก็รู้สึกไม่พอใจ
  - ค. ไม่ฟังโดยหยิบหนังสือขึ้นมาอ่าน
50. ประจวบกับสุทัศน์เป็นนักกีฬาป้องกันของโรงเรียน แต่ประจวบไม่ถูกกับพี่ชายของสุทัศน์ ในการแข่งขันกีฬาจังหวัด ครูได้วางตัวให้ทั้งสองคนลงแข่งป้องกันชายคู่ ถ้านักเรียนเป็นประจวบและสุทัศน์จะทำอย่างไร?
- ก. เล่นป้องกันคู่กันเพื่อชื่อเสียงของโรงเรียน
  - ข. เล่นป้องกันคู่กัน เพราะเกรงใจครู
  - ค. ขอดอนตัวออกจากการเล่นนักกีฬาป้องกัน

ขอขอบคุณที่ให้ความร่วมมือ

กระดาษคำตอบ
แบบสำรวจการรับรู้พฤติกรรมประชาธิปไตยเชิงสถานการณ์
(ตอนที่ 3)

ข้อ	ก	ข	ค
1			
2			
3			
4			
5			
6			
7			
8			
9			
10			
11			
12			
13			
14			
15			
16			
17			
18			
19			
20			
21			
22			
23			
24			
25			

ข้อ	ก	ข	ค
26			
27			
28			
29			
30			
31			
32			
33			
34			
35			
36			
37			
38			
39			
40			
41			
42			
43			
44			
45			
46			
47			
48			
49			
50			

ประวัติผู้เขียน

นายสมนึก มั่งน้อย เกิดวันที่ 11 มิถุนายน พ.ศ. 2508 ที่จังหวัดนครปฐม สำเร็จการศึกษาปริญญาตรีครุศาสตรบัณฑิต วิชาเอกสังคมศึกษา จากวิทยาลัยครุนครปฐม เมื่อปีการศึกษา 2530 และเข้าศึกษาต่อในระดับปริญญาโทบริหารบัณฑิต สาขาการสอนสังคมศึกษา ภาควิชามัธยมศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ในปีการศึกษา 2537 ปัจจุบันรับราชการครูที่โรงเรียนกระทุ่มแบน “วิเศษสมุทคุณ” อำเภอกระทุ่มแบน จังหวัดสมุทรสาคร

